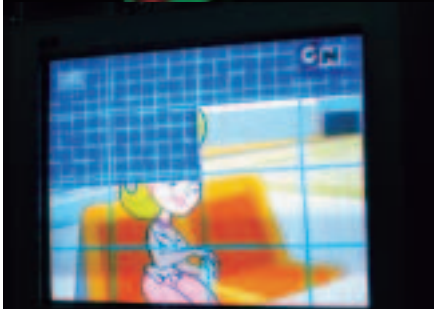
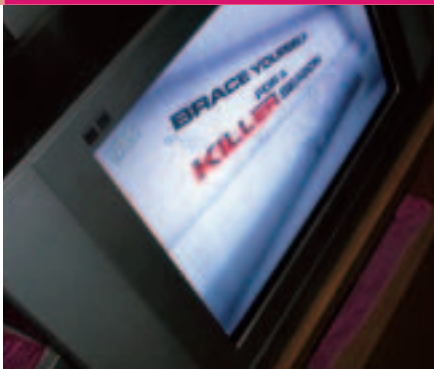


2

จะปล่อยให้รายการ
โทรทัศน์กำหนดคชะตา
เด็กไทยไปถึงไหน?



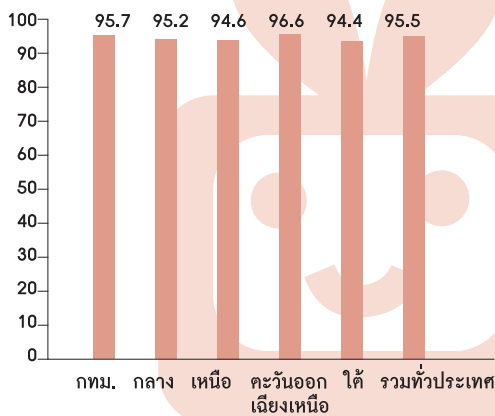
“

ปฏิเสธไม่ได้ว่าโทรทัศน์เป็นช่องทาง
การสื่อสารชั้นเยี่ยม เพียงแค่เสียบ
ปลั๊กและกดปุ่มให้มันเริ่มต้นทำงาน
ภาพและเสียงของเรื่องราวต่างๆ
จากทุกมุมโลกก็เดินทางมาถึงผู้ชม
ที่นั่งอยู่หน้าจออย่างง่ายดาย แต่
ประโยชน์มหาศาลของโทรทัศน์จะ
แปรเปลี่ยนเป็นพิษภัยหรือไม่นั้น
ขึ้นอยู่กับ "สาร" ที่ผู้ผลิตรายการส่ง
มา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชมตัวน้อย
ซึ่งยังอ่อนค้อยต่อการใช้วิจารณญาณ
ตัดสินว่า สิ่งที่อยู่ในโทรทัศน์ควร
แก่การลอกเลียนปฏิบัติหรือไม่

ด้วยเหตุที่รายการโทรทัศน์มีอิทธิพลอย่างมากต่อการ
กำหนดความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของประชาชน
เมื่อสังคมก้าวเข้าสู่ยุคสมัยที่ผู้คนทุกเพศทุกวัยนิยมเสพข้อมูล
ผ่านทางโทรทัศน์ การรับข้อมูลข่าวสารจากจอแก้วแทรกซึม
ไปในทุกพื้นที่ "สาร" ซึ่งเปี่ยมด้วยสาระและคุณภาพ จึงเป็น
สิ่งจำเป็น เพราะมันเป็นอาหารคุณค่าสูงที่จะช่วยหล่อเลี้ยง
สมอง เพิ่มพูนปัญญา และพัฒนาจิตใจของคนในสังคม

ในทางกลับกันหาก "สาร" นั้นไม่สร้างสรรค์และค้อย
คุณภาพก็จะกลายเป็น "สารพิษ" ที่มอมเมาให้หลงผิดไปในทาง
เสื่อมและบ่มเพาะความอ่อนแอให้แก่สังคม โดยเฉพาะในยุค
ปัจจุบันที่เกือบทุกหลังคาบ้านมีโทรทัศน์อย่างต่ำบ้านละหนึ่ง
เครื่อง คราวเรือนไทยมีโทรทัศน์สูงถึงร้อยละ 95.5 (คุณภาพ)
โทรทัศน์ทุกวันนี้จึงรุกคืบเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้ของเด็ก
และเยาวชนมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้าผู้ใหญ่ยังเพิกเฉย ปล่อยให้
"สารพิษ" โลกเล่นในจอสีเหลี่ยมต่อไป คงคาดเดาได้ไม่ยาก
ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับอนาคตของชาติ

**ภาพแสดงร้อยละของครัวเรือนที่มีสมาชิก
ชมโทรทัศน์ จำแนกตามภาค พ.ศ.2546**



ที่มา: ผลการสำรวจสื่อมวลชน (โทรทัศน์) พ.ศ. 2546, เอกสารรายงาน, สำนักสถิติแห่งชาติ, 2546

"เลี้ยงลูกด้วยโทรทัศน์" กระแสที่ยังแรงคิไม่มีตก

ในปี 2546 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกันดำเนินการสำรวจภาคสนามในประเด็นเรื่องผลกระทบของสื่อโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน จำนวน 7 เรื่อง พบผลโดยทั่วไปว่า 'เด็กส่วนใหญ่ใช้เวลาว่าง "ดูทีวี" มากที่สุด การนั่งชมโทรทัศน์เป็นกิจกรรมในครอบครัวที่ได้รับความนิยมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 98 โดยระหว่างวันจันทร์ถึงวันศุกร์เด็กใช้เวลาดูโทรทัศน์เฉลี่ย 3.49 ชั่วโมงต่อวัน และเพิ่มขึ้นเป็น 5.51 ชั่วโมงต่อวันในวันเสาร์-อาทิตย์ ทั้งนี้ช่วงเวลาที่เด็กชอบนั่งอยู่หน้าโทรทัศน์มากที่สุด คือ 4 โมงเย็นถึง 2 ทุ่ม รองลงมาคือ 2 ทุ่มถึง 4 ทุ่ม จึงไม่ผิดนักหากจะพูดว่า ระหว่าง 16.00-22.00 น. เป็นเวลาโทรทัศน์สำหรับครอบครัวที่สมาชิกทุกคนได้ใช้เวลาร่วมกันมากที่สุด

หากหันมาพิจารณาสาระของรายการโทรทัศน์ โครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคมชี้ว่า จากการวิเคราะห์รายการละครของสถานีฟรีทีวีทั้ง 5 ช่อง ในเดือนสิงหาคม 2548 ระหว่างช่วงเวลาที่มียุชมามากที่สุดคือ 16.00-22.00 น. พบว่ามีการนำเสนอเนื้อหาค่านิยม ความรุนแรง และการคุกคามบางกลุ่มแทรกอยู่ทุกเรื่อง ช่อง 7 และช่อง 3 เป็นช่องที่มีรายการละครท่วมจอคือ ออกอากาศในช่วงเวลาดังกล่าวมากถึง 1,480 และ 1,470 นาทีต่อสัปดาห์ โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ยังคงวนเวียนอยู่ในเรื่องชิงรักหักสวาท² ที่ร้ายกว่านั้นคือ ละครก่อนข่าวภาคค่ำ (16.00-20.00น.) มีปริมาณความรุนแรงมากกว่าละครช่วงดึก (20.00-22.00น.) เสียอีก³

แต่จำนวนรายการโทรทัศน์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในปี 2546 ลดลงร้อยละ 4.75 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2536⁴ ทั้งนี้ยังสำรวจพบว่า ช่วงเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม 2546 รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กมีเวลาออกอากาศเพียง 45 ชั่วโมง 22 นาทีต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 4.94 ของเวลาออกอากาศทั้งหมดเกือบ 1,000 ชั่วโมง⁵

จึงน่าเป็นห่วงว่า เด็กที่ถูกปล่อยให้ดูโทรทัศน์เพียงลำพัง จะเรียนรู้พฤติกรรมก้าวร้าวจากโทรทัศน์ คุ่นชินกับความรุนแรง จนรู้สึกว่าเป็นเรื่องปกติ ความอ่อนไหวในอารมณ์ลดลง และบางครั้งความรุนแรงที่ปรากฏในโทรทัศน์ก็สร้างความหวาดกลัวให้ตกค้างอยู่ในใจเด็กได้นานนับสัปดาห์⁶

วุ่นเดียวจบเหมือนไฟไหม้ฟาง

ข้อเท็จจริงดังกล่าวนำไปสู่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2546 เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่มีใจความสำคัญว่า "ให้จัดสรรส่วนเวลาสำหรับเนื้อหาสาระของรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อเด็ก เยาวชน และครอบครัว ร้อยละ 10-15 ของเวลาออกอากาศ และเพิ่มจากเกณฑ์เดิมที่กำหนดไว้อย่างน้อยครึ่งชั่วโมงในระหว่าง 16.00-18.30น. เป็นอย่างน้อยหนึ่งถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่งในเวลา 16.00-22.00 น."

หลังจากนั้นไม่นานองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตรายใหญ่-รายย่อย ผู้นำเข้ารายการ สถานีโทรทัศน์ บริษัทผู้สนับสนุน และเอเยนซี ก็เปลี่ยนแปลงการทำรายการโทรทัศน์ครั้งใหญ่ เรียกได้ว่าขานรับมติ ครม. กันอย่างพร้อมเพรียง

ช่อง 3 มีการ์ตูนคิส์คลับเบิ้ลยูปี สารคดีทุ่งแสงตะวัน ละครน้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ เกมโชว์ดาวอัจฉริยะ ช่อง 5 มีสู้เพื่อแม่ ครุฑธรรม สารคดีสำรวจโลก ช่อง 7 มีการ์ตูนเทพเจ้า ทิงจา ครอบครัวอลเวง วาไรตี้พ่อครัวตัวน้อย ละครกลิ้งไว้ก่อน พ่อสอนไว้ และช่อง 9 มีเกมโชว์ซูเปอร์จิว เกมทดสอบเด็ก บันเทิงคีน้อย สารคดีคิส์คลับเวอรี่ เปิดโลกวัยชน ขณะนี้ไอทีวีก็มีละครวัยชนคนมหัศจรรย์ สถานีโทรทัศน์เห็ดหอม เป็นคันทันท์หมื่นนี้ คร. วิลาสินี พิพิธกุล คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกรมการวิชาการโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อเพื่อสุขภาพของสังคม พันธงว่าเป็นเพียงรายการเด็กที่ "ใช่" ทางปริมาณ แต่ในทางคุณภาพหลายรายการยัง "ไม่ใช่"⁷

เมื่อเวลาผ่านไป ไฟที่ไหม้ฟางก็มอดดับลง การปรับผังรายการที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งก็สิ้นรายการสำหรับเด็กจนหายไปจากจอโทรทัศน์ กระทั่งกลับเข้าสู่สภาพเดิมที่รายการดีๆ สำหรับเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งหาได้ยาก⁸ ช่วงเวลาหลัง 16.00 น. ซึ่งมติ ครม. จัดสรรให้เป็นรายการที่มีเนื้อหาสาระสำหรับเด็กถูกนายทุนยึดกลับมาผลิตละครและเกมโชว์อีกครั้ง⁹

ทีวีฟอร์คิดส์ (TV4KIDS) ต่อยอดมติ ครม.

อีกหนึ่งผลพวงจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 4 พฤศจิกายน 2546 ที่ก่อร่างขึ้นจนเห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน คือ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า "ทีวีฟอร์คิดส์" (TV4KIDS แปลว่าทีวีเพื่อเด็ก) ซึ่งทำหน้าที่ศึกษาวิจัยองค์ความรู้เดิมและองค์ความรู้ใหม่ รวมทั้งผลักดันการจัดการปัญหาเรื่องรายการโทรทัศน์ในสังคมไทย

แนวคิดหลักในการทำงานของ TV4KIDS วางอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสังคมในทุกภาคส่วน มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมความรู้ให้เป็นรากฐานในการพัฒนารายการสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว สร้างความเคลื่อนไหวในแวดวงสื่อโทรทัศน์ สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งในการเฝ้าระวังและพัฒนารายการโทรทัศน์ให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์ เคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อกระตุ้นการมีส่วนร่วม และสังเคราะห์ความรู้ไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยมีเว็บไซต์ www.tv4kids.org เป็นสื่อกลาง ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลงานวิจัย นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร บทความ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับวงการโทรทัศน์ เปิดพื้นที่ให้กลุ่มบุคคลที่ใส่ใจและให้ความสำคัญกับคุณภาพของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น

นายอติพิล ปรีติประสงค์ ผู้รับผิดชอบโครงการนี้กล่าวถึงอุปสรรคสำคัญในการพัฒนารายการโทรทัศน์ที่มีคุณค่าต่อเด็กก็เพราะคนส่วนใหญ่มักคิดกันว่าเรื่องนี้เป็นภารกิจของภาครัฐที่จะออกกฎหมาย กฎหมาย รวมทั้งนโยบายมากำกับดูแล ขณะที่ประชาชนก็ได้แต่เรียกร้องเรื่องนี้อย่างสิ้นหวัง ส่วนพวกนักวิชาการและผู้ผลิตสื่อสำหรับเด็กก็ทำงานเรื่องนี้ไปอย่างโคดเคี้ยว และบนความไม่เข้าใจของภาคธุรกิจและกลุ่มผู้เรียกร้อง ทำให้การพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัวถูกวางไว้คนละทิศละทางจากทุกฝ่าย ดังนั้น เพื่อให้เกิดการร่วมคิดร่วมแสวงหาแนวทางอย่างสมานฉันท์ แนวคิดเรื่องประชาคมเพื่อการพัฒนาการโทรทัศน์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง¹⁰

เรตติ้งและผลกำไรพันทึช รายการเด็กใกล้สูญพันธุ์

แต่ไหนแต่ไรผู้ผลิตมองรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กว่าเป็นรายการในอุดมคติ คือ มีสาระ ทำยาก และขายไม่ค่อยได้ ในโลกแห่งความจริงที่ต้องแข่งขันทางธุรกิจและแย่งชิงผู้สนับสนุนรายการอย่างดุเดือด รายการเด็กแทบจะแพ้หลากรู้ เพราะรายการอื่นที่เข้าตาผู้ชมมากกว่ามักจะโอบล้อมเซอร์ไปหมดแล้ว

ปัญหาหลักที่ทำให้รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กอยู่รอดได้ยากก็คือ รายรับน้อย ส่งผลให้จำนวนผู้สนับสนุนรายการน้อยตามไปด้วย จึงไม่จูงใจสปอนเซอร์ ทั้งยังมีปัญหาค่านายจ่ายในกระบวนการผลิตรายการ ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ ฉาก ค่าเช่าสตูดิโอ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ซึ่งในการผลิตรายการสำหรับเด็กให้น่าสนใจและมีคุณภาพนั้น ต้องใช้เม็ดเงินลงทุนสูง หากรายรับน้อยก็มีแนวโน้มว่ารายการจะต้องอำลาจอโทรทัศน์ไปในที่สุด¹¹

"สมอสมมิ่งน้อย" ที่เคยครองใจเด็กเมื่อประมาณ 10-20 ปีที่แล้ว เป็นตัวอย่างชัดเจนของรายการที่อยู่มิได้ นางภัทรจารีย์ อัยศิริ หรือน้านิคที่เด็กๆ คู่ันเคย เปิดใจว่า สมอสมมิ่งน้อยปิดตัวไปเพราะเจอเรื่องภาษีที่ต้องจ่ายเท่ากับรายการบันเทิงอื่นๆ แต่กลับไม่มีสปอนเซอร์เข้ามาสนับสนุน สำหรับคนทำรายการเด็กแล้ว ทำได้อย่างมากก็แค่พออยู่ ถ้าทำแล้วไม่เหลืออะไรก็ต้องเลิกไป

เช่นเดียวกับความเห็นของ นายวีระ สุวรรณโชติ ผู้อำนวยการศูนย์ข่าวเยาวชนไทย อดีตโปรดิวเซอร์รายการ "หนูก็มีเรื่องเล่า" และ "จิวแจ้วเจาะโลก" ที่ว่า รายการเด็กอยู่ไม่ได้เพราะกระแสทุนนิยม แม้เรตติ้งดีแต่ไม่มีสปอนเซอร์ ค่าเช่าเวลาแพง จึงอยู่ไม่ได้ ขณะที่รายการน้องใหม่อย่าง "สมอลทอล์ก" ที่อยู่ยาวนานกว่า 4 ปี สุดท้ายก็ต้องปิดตัว เพราะเรตติ้งลดลงประกอบกับการแข่งขันที่สูงขึ้นเรื่อยๆ¹²

หลายคนจึงเห็นตรงกันว่า การผลิตรายการสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่ต้องเข้ามาสนับสนุนและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ต้องมีกระบวนการในการสร้างแรงจูงใจ นอกจากการสนับสนุนด้านเงินทุนแล้ว ยังสามารถสนับสนุนสิ่งที่มีใช้ตัวเงิน คือ การสนับสนุนด้านเวลา และการลดภาษีให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กอย่างครบวงจร ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งรัฐสามารถกระทำได้ หากปล่อยให้สื่อโทรทัศน์อยู่ในมือของภาคเอกชน การมุ่งหวังกำไรตอบแทนสูงสุดก็จะเป็นเป้าหมายหลักซึ่งทำให้รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กสูญพันธุ์ในที่สุด

ต้องปรับกระบวนการทำเรตติ้งใหม่ พัฒนาจาก เชีปริมาณสู่ความรู้

หากหันมาคู่วิธีการที่ภาครัฐใช้คัดกรองรายการโทรทัศน์ และภาพยนตร์ในบ้านเรา ซึ่งคิดว่าเราใช้กรอบของกฎหมายเป็นหลัก คือต้องไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุอันลามก พระราชบัญญัติภาพยนตร์ และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ คั้งนั้นกระบวนการพิจารณารายการจึงเน้นว่าเรื่องอะไร แบบไหน เมื่อไหร่ ที่ไหน และอย่างไร จะเป็นสิ่งต้องห้ามเผยแพร่ตามกฎหมาย ซึ่งมักอยู่บนเหตุผลเรื่องความมั่นคงของสังคม รัฐ และประชาชน ทำให้องค์กรที่ทำหน้าที่กลั่นกรองเนื้อหา มักถูกตั้งคำถามต่อวิธีคิด และกระบวนการในการกลั่นกรองเสมอ

ขณะที่เรตติ้งในทางธุรกิจ คือ ตัวบ่งชี้ว่ารายการไหนได้รับความนิยมจากคนดูมากหรือน้อย ซึ่งเป็นตัวคัดกรองว่ารายการใดจะได้รับการสนับสนุนจากสปอนเซอร์และสถานีโทรทัศน์ให้จัดต่อไป วิธีการวัดเรตติ้งที่วุ่นเน้นการติดตามจำนวนผู้ชมโทรทัศน์รายบุคคล บริษัทที่ได้รับความเชื่อถือเรื่องเรตติ้งนี้มักเป็นบริษัทเอกชนข้ามชาติ เรตติ้งที่บริษัทเหล่านี้ประกาศออกมา นับเป็นลมหายใจของผู้จัดรายการทั้งหลาย หากเรตติ้งสูงคือคนชมมากก็จะทำให้รายการของคนได้รับการสนับสนุนต่อไปเรื่อยๆ

อย่างไรก็ตาม กระบวนการจัดทำเรตติ้งในเชิงธุรกิจก็ได้รับ ความกังขาว่ากระบวนการในการสำรวจอาจไม่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม และการให้ผู้ใหญ่เป็นผู้ชี้วัดระดับความนิยมในรายการสำหรับเด็ก เยาวชน ตัวเลขของเรตติ้งที่ได้จึงถูกตั้งคำถามอยู่เสมอ

สิ่งที่สังคมไทยควรใส่ใจเพื่อให้ได้มาถึงกระบวนการวัดความนิยมรายการโทรทัศน์อย่างสร้างสรรค์ คือการสร้างกระบวนการเรตติ้งเชิงความรู้ คือ ผสมผสานเรตติ้งเชิงต้องห้ามเชิงปริมาณ และเชิงความรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งจะเป็นการพัฒนาเรตติ้งอย่างมีคุณภาพ น่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการช่วยสร้างให้รายการโทรทัศน์มีคุณภาพมากขึ้น¹³

ฝากความหวังไว้ที่ทีวี (ETV)

ยามที่รายการโทรทัศน์สำหรับเด็กโคนมรสุมทุนนิยม กระหน้าซ้ำเติมจนผู้ผลิตบอบซ้ำไปตามๆ กัน อย่างน้อยก็ยังมีความหวังสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองที่ใส่ใจบุตรหลานและต้องการให้เด็กๆ ได้รับ "สาร" ที่มีคุณภาพ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายพัฒนาทีวีเป็นหนึ่งในโครงการเมกะโปรเจกต์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดฟรีทีวีที่เป็นช่องทางการศึกษาที่ทันสมัย ภายใต้ความร่วมมือกับ สสส. และเครือข่ายสื่อเพื่อเด็ก

โดยกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงาน ส่วน สสส. ทำหน้าที่คัดเลือกผู้ที่เหมาะสมเข้าไปเป็นคณะกรรมการร่วมเพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระยะแรก รวมทั้งผลักดันมาตรการสนับสนุนอื่นๆ ในระยะยาว ซึ่งอาจเป็นการตั้งกองทุนสนับสนุนหรือใช้มาตรการทางภาษี¹⁴

ในเบื้องต้นผังรายการแบ่งออกเป็น 4 ส่วนเพื่อให้เหมาะกับช่วงอายุที่แตกต่างกันของเด็กและเยาวชน คือ 06.30-08.00น. สำหรับเด็กเล็กอายุ 3-5 ขวบ 15.00-16.30น. เป็นรายการสำหรับเด็กเล็ก 17.00-18.00น. สำหรับเด็กวัยเรียน 6-12 ปี และสุดท้ายช่วงหัวค่ำจนถึง 22.00น. ซึ่งเป็นเวลาปิดสถานี สำหรับเด็กวัยรุ่นและครอบครัว โดยในช่วง 11.00-13.00น. จะนำรายการที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมมาออกอากาศซ้ำอีกครั้ง

เนื่องจากทีวีเป็นสถานีของกระทรวงศึกษาธิการ รายการที่น่าเสนอจึงอยู่ในช่วงเวลาที่เด็กสามารถดูได้ที่โรงเรียน ทั้งตอนเช้าก่อนเข้าเรียน ตอนพักกลางวัน อาหารกลางวัน ตอนเย็นหลังเลิกเรียนหรือระหว่างรอผู้ปกครองมารับ โดยรับชมทาง UBC 96 เคเบิลทีวีท้องถิ่น จานรับสัญญาณดาวเทียม และทางบรอดแบนด์ www.etvthai.tv ช่องทางรับชมที่หลากหลายน่าจะช่วยให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงทีวีได้มากกว่าจากฟรีทีวี ทั้งนี้จะต้องประชาสัมพันธ์ให้พ่อแม่ผู้ปกครอง เด็ก และเยาวชน ได้รู้จักกับทีวีให้มากขึ้น¹⁵

นายสุนทร พรหมรัตน์พงษ์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ETV) เปิดเผยว่า รายการที่ออกอากาศทางทีวีมีทั้งที่ได้รับการสนับสนุนจาก สสส. รายการที่สั่งซื้อมาจากต่างประเทศ และรายการที่ผลิตขึ้นเอง ซึ่งเนื้อหาทั้งหมดส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คาราศาสตร์ ฯลฯ โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะเปิดโลกการเรียนรู้ของเด็กให้กว้างขึ้น

เด็กหลายคนยังไม่คุ้นเคยรายการโทรทัศน์น้ำดีที่เหมาะสมกับพวกเขา ผู้ใหญ่ในวันนี้จึงควรร่วมมือกัน โดยดึงเด็กเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ในการสร้าง "สาร" ดีๆ ให้เป็นภูมิคุ้มกันชีวิตของเด็กๆ เพื่อที่วันข้างหน้าจะเติบโตขึ้นมาสืบทอดหน้าที่ในการสร้างสังคมที่แข็งแกร่งต่อไป จากนี้คงต้องช่วยกันจับตาดูว่าความหวังเล็กๆ เรื่องทีวีที่เพิ่งจุดประกายขึ้นจะได้รับการสานต่อและเป็นรูปธรรมอย่างที่ตั้งใจไว้มากน้อยเพียงใด

